

ಗುರಾಯಿಸಿದರು. ಒಷವ ಎದ್ದೋ ಬಿದ್ದೋ ಅಂತ ಚಿಡಿಮೇಡ.

ಭಾಗ 2

‘ವಿನಮ್ಮಾ ಇವಾಗ ಬಂದ್ರಾ, ಮನೇಲೆ ಎಲ್ಲ ಹೇಗಾರ?’. ಬಾಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ಆಗತಾನೆ ನಿಸಿತೀಕ್ಷಣೆ ಕೈ ಹೊಸರ್ ಕಂಡು ಕುಟಿದ್ದ ಶಾರದಮ್ಮ ಮಗ ಸೋಸೆ ಉರಿಂದ ಬಂದಿದ್ದು ಕಂಡು ಸೋಸೇನ ಮಾತಾಡಿಸಿದಳು. ‘ಹಾ ಅತ್ಯೇ ಬೋಕಿದಿನಿ. ಎಲ್ಲೂ ಬೋಸಾರಾ’ ಅನ್ನತ್ವ ಸೋಸೆ ದಿಮಿದಿಮಿ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಒಳಹೋದಳು. ‘ಲೋ ನಿಂಗ್ನಾ, ಯಾಕ್ ಕೂಸು ಸೇಗಂಗ ಕಾಣುಳಾ ಏನಾಯ್ತು?’ ಅಂತ ಶಾರದಮ್ಮ ಅಂದಾಗ ನಿಂಗ್ನಾ ತಾಯೀನ ಒಮ್ಮೆ ದಿಟ್ಟಿ ನೋಡಿ, ‘ಈ ಹೆಡ್ಪು ಇದಾರಲ್ಲ, ತವರು ಮನಿಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಗ್ಲ್ಯಾಗಲ್ ಅಂತ ಗೆಜ್ಜೆ ಕಟ್ಟಿಕಂಡು ನಕ್ಷತ್ರ ಹೋಗ್ನರೂ. ಅದೇ ಗಂಡನ ಮನಿಗೆ ರೆಡಿಯಾಗಿ ಬರಬೇಕಂಡು ಚೀಳು ಕಡಿದಂಗ ಆಗ್ನಾದ’ ಅಂದ. ಶಾರದಮ್ಮ ಬಂದು ತಿಳಿಲ್ಲಿ, ಶಾರದಮ್ಮ ಅನ್ನನ ಮಗಳನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ತಂಡುಕಂಡಿದ್ದಳು. ಚಿಕ್ಕಿದಿನಿಲ್ಲೇ ಇವರಿಬ್ಬಿರು ಗಂಡ ಹೆಡಡಿ ಅಡಿ ಮಾತಾತ್ಮಿತ್ತು. ಸೋಸೆ ನೇರು ಬಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮನೆ ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ‘ಅತ್ಯೇ ಮನೇಲೆ ನೀರು ಕಲಾಸೋ ಆಗ್ನಾವ. ಬಾವಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಗಿಂಡು ಬರ್ತಿನಿ’ ಅಂತ ಸೋಸೆ ಬಿಂದಿಗೆನ ನಡುವಿನ ಮೇಲೆ ಇಂಟ್ರುಕ್ಯೂಂಡು ಪಸಪಸ ಹೋದಳು. ಎಲಾ ಇವಳಾ, ಬಂದು ಅರ್ಥ ತಾಸು ಅಗಿಲ್ಲ, ಅದಲ್ಲದ ಮನ್ಯಾಗ ಮುಂಜಾಲೆ ನಳಿದ ನಿರು ತುಂಬಿನಿ ತಪೆಲಿ ತುಂಬಾ, ಗಳಿ ತುಂಬಾ ಅದಾವ. ಇದ್ದೆ ನಾಲ್ಕು ಬಿಂದಿ ಶಾಲಿ ಇದಾವೆನು. ನಾಳಿ ಏನಾದರೂ ನಳ ಬರಲ್ಲ ಅಂತ ಗಂಡ ಪನಾರ ಹೇಳಿರಬೇಕು. ಅಧ್ಯ ಹೋಟಾಕೆನು ಅನ್ನತ್ವ ಶಾರದಮ್ಮ ಗ್ಲ್ಯಾದಲಿ ಕಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎವ್ವೆ ಎಂಡಿ ಬಳಿದು ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಗ್ಲ್ಯಾದಿಗೆ ಅಂಗ್ನೇ ಅಗಲ ಕುಳ್ಳು ಬಡಿಯೆತೋದಿಗಿದಳು.

‘ನೀ ಶಾರದಮ್ಮ ಮೊಮ್ಮುಗ ಬರಕ್ತಾನು ಹನ್ನೋ ಕುಳ್ಳು ಬಡ್ಯಾಕೆಿದಲ್ಲ’ ಅಂತ ಪ್ರಭಜ್ಞ ಮುದೇತೆ ಗಮ್ಮೋ ಮಾಡಿದ. ‘ನಿನ್ನ ಬಾಯಾರಿಕೆಲೇ ಹಂಗೆ ಅಗ್ನಿ ದೊಡ್ಪೆ, ನಿನ್ನ ಬಾಯಾಗ ಸ್ಕ್ರಿ ಹಾಕ್ತಿನಿ’ ಅಂತ ಹೇಳಿ ತಲೆಮ್ಮಾಲೆ ಸರುಗ ಹಾಕಿಕಂಡು ನಿಂತಳು. ‘ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಅನವಸ್ಪಿಗಿ ಮೊಮ್ಮುಗ ಬತಾನ ಬಿಡು’ ಅನ್ನತ್ವ ಪ್ರಭಜ್ಞ ಮುದೇತೆ ನಕ್ಷೆಯಿತ ಮುಂದಕ ನಡೆದ. ಶಾರದಮ್ಮ ಮೊಮ್ಮುಗನ ಚಿತ್ತ ಕಲ್ಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಮತ್ತುಮ್ಮ ಮುತುಪಜೆಯಿಂದ ಎಂಡೆನ ಕಲ್ಸಿಕಂಡು ಕುಳ್ಳನ್ನು ಚೆಂದಾಗಿ ಬಡಿಯೆತೋದಿಗಿದಳು. ಅಂಗ್ನೇಯಗಲದ ಎಂಡೆಯಿಂದ ಬಡಿದ ಕುಳ್ಳಗಳು ಹಣಗೆ ಹಚ್ಚಿಕಂಡ ಚಿಕಲಿಯಂತೆ ಚೆಂದಗೆ ದುಂಡಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು.

‘ಅಲಾಂಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗ್ನಾಳಾ ಈಕೆ ಕಾಣವ್ಯಾಲ್ಲ’ ಅನ್ನತ್ವ ನಿಂಗ್ನಾ ಮನೇಲೆ ಹೆಡಡಿ ಇಲ್ಲದ್ದು ಕಂಡು ಶಾರದಮ್ಮ ಬಳಿಂದು ಕೇಳಿದ. ‘ಯಿಬ್ಬಾ ಇವತ್ತು ನಳಿದ ನಿರು ಬಳಿಲ್ಲ. ಹುಡುಗಿನ ಉರಿಂದ ಕರಕಂಡ ಬಂದಾವ ಹಂಗೆ ದುಃಖನ ಅಡ ಹೊರಾಗ ಹಿಡಿ ಹೋಗಿ. ಪಾಪ ಆ ಹುಡುಗಿ ಬಿಂದಿ ಶಾಲಿ ತಗಿಂಡಿದ್ದು. ಕೇಳಿದ್ದೆ ಬಾವಿಗೆ ನೀರು ತರಕ

ಅಡಿಗಿ ಮಾಡಾಕ ಬಂದು ಕಾಳು ನೀರಿಲ್ಲ’ ಅಂತ ಶಾರದಮ್ಮ ನಾಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದಳು. ಅದೇ ಆಗತಾನೆ ಗೋಡೆಗೆ ಬಡಿದಿದ್ದ ಕುಳ್ಳ ಸರಕ್ಕನ ಉಚ್ಚಿಬಿತ್ತು. ಮತ್ತೆ ಬಡಿದಳು. ಮತ್ತೆ ಉಚ್ಚಿಬಿತ್ತು. ಬಂದೂ ಸರಿಗೆ ಕೂಡಲ್ಲಿ. ಎಲ್ಲಾ ಎಂಡೆ ಕಲಿಕಂಡು ಕಸಕಡ್ಡಿ ಎಲ್ಲ ಬಳಿದು ಪ್ರಭ್ರಿಗಿ ತುಂಬಿಕಂಡು ತಲೆಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕಂಡು ತ್ವಿಗ್ಗಿ ಹಾಕೋಕೆ ಹೋದಳು. ಶಾರದಮ್ಮನ ಸೋಸೆ ತಲೆಮೇಲೆ ಬಿಂದಿಗಿ ಇಟ್ಟಿಕಂಡು ಯಾರೇ ತನ್ನ ವಾರಿಗೆಯ ಹುಡುಗಿ ಜೋತೆ ನಕ್ಷತ್ರ ಮಾತಾತ್ಮ ಬರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಎಂಡಿನ ತ್ವಿಗ್ಗಿ ಹಾಕಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಸೋಸೆ ಬರೋದು ಕಂಡು ಅಲ್ಲೇ ನಿಂತಳು ಶಾರದಮ್ಮ. ಏನೇನೋ ನಕ್ಷತ್ರ ಮಾತಾತ್ಮ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಸೋಸೆ ಶಾರದಮ್ಮನ ಸೋಡಿ ಗಾಬಿರಿಯಾಗಿ, ‘ಅತ್ಯಿ, ಈಕೆ ನನ್ನ ವಾರಿಗಿ ಗೆಳತಿ ಇದಾಳ. ನಮೂರ ತಲ್ವಾರ ಮಲ್ಲಿಯ್ಯನ ಮಗನಿಗಿ ಇಂಜನ ಕೊಟ್ಟಾರು’ ಅಂದಳು. ‘ಹೌದಾ, ಇಲ್ಲಿ ಯಾರ ಮಗಳು ನೀ, ನಿನ್ನ ನಾ ಯಾವತ್ತು ನೋಡಿಲ್ಲಲ್ಲ’ ಅಂತ ಶಾರದಮ್ಮ ಅಳಕ್ಕಿರಿಯಿಂದ ಆ ಹುಡುಗಿನ ನೋಡಿದಳು. ಆ ಹುಡುಗಿ, ‘ಹೇ ಸಣಿಮ್ಮ ನಾನು ಆ ಕೌರಿ ಹನುಮಂತನ ಮಗಳು ಅದಿನೆ. ನಿಮ್ಮ ಮನಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಣಿಪ್ಪ ಇದ್ದಾಗ ಹಾಲು ಕೊಡಕ ಬರ್ತಿದಿನಲ್ಲಾ’ ಅಂದಳು. ‘ನಿನ್ನ ಹೇಸರು ಗಾಯತ್ರಿ ಅಲಾ, ಇಷ್ಟು ಚೋಟು ಹುಡುಗಿ ಇದ್ದಿ, ಎಷ್ಟು ವತ್ತರ ಅಗಿದ್ದಿ. ನಿನ್ನ ಮದುವಿಗೆ ನಾ ಬರಲ್ಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಅನ್ನನ ನಿಂಗ್ನಾ ಬಂದಿದ್ದ. ತಣ್ಣಿಗಿರವ್ವ ತಾಯಿ, ಮನೆತುಂಬಾ ಮಷ್ಟಿಳಾಗಲೀ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಸೋಸೇನ ಕರಕಂಡು ಮನಿಗೆ ಹೋದಳು.

ಭಾಗ 3

ಒಳಮನೇಲಿ ಮಗ ಸೋಸೆ ಜಗಳ ಆಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಶಾರದಮ್ಮ ಇವರ ಜಗಳ ಯಾವಾಗ್ನಿ ಇದ್ದಿದ್ದ ಅಂತ ಅಳ್ಳಿ ಹಸನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತ್ತಿದ್ದಳು. ಹಳ್ಳ ಅಳ್ಳಿ ಅವು ಎಷ್ಟು ಹಸನು ಮಾಡಿದರು ಬೆಳ್ಗಿಗೆ ಇದ್ದ ಅಳ್ಳು ಇವರ ಕಣ್ಣು ತ್ವಿಸಿ ಅಳ್ಳಿ ಜೋತೆ ಉಳಿಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಮೊರದಲ್ಲಿ ಕೇರಿ ಆ ಮೇಲೆ ಜಿಲೆಟಿ ಹಿಡಿದು ಬಂದು ಬೇಲ ಹಸನು ಮಾಡಿದಳು. ಆದರೂ ಅವರ ಜಗಳ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ. ಹಂತ ಆ ಬೆಳ್ಗಿ ಹೋಡ್ಪಿರಬಹುದು ಅಂತ ತಂಬಿಗೆ ತಗಿಂಡು ಹೋದವಳು ಮುಗಿಸಿಕಂಡು ಹಿಡಾ ಶಾರದಮ್ಮನ ಮನಿಗಿ ಬಂದು, ‘ಶಾರದಮ್ಮ ಏನ ಮಾಡಕಿದವ್ವ’ ಅನ್ನತ್ವ ಅಲ್ಲೇ ಹೊರಗಡೆ ಗುಂಡಲಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ನಿರು ತಗಿಂಡು ಕಾಲಿಗಿ ಹಾಕಿಕಂಡು ಒಳಬಂದಳು. “ಬಾ ನಿಲಾ, ಕುಂತ್ಜಾ. ಚಪಕ ಇಡತಿನಿ ನಾನು. ಇವಾಗ ಕಟ್ಟಿಗಿ ಹೋರೆ ಕಡಕಂಡು ಒಟಕಂಡು ಬಂದಿನಿ, ತಲೆದಿಮ್ಮ ಅನಕ್ತಾದ, ತಲೆಕ ಚಪ ಮಾಡಿಕಂಡು ಕುಡ್ಯಾಮ್ಮ” ಅಂದಳು. ‘ಇಲ್ಲವ್ವ ಗಾಳಿ ಮಿ ಎದ್ದಾದ. ಎಲ್ಲದಲ್ಲಿ ಮನ್ಯಾಗ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಿನಿ, ಹೋಗ್ನಿನಿ’ ಅಂದಳು. ಹಾಗೆ ಮುಂದುವರೆದು, ‘ಅಂದಾಗ ನಿವ್ವ ಯಾವಾಗ ಪೋನ್ನೋ ತಗಂಡಿ, ನನ್ನ ಹೇಳುಲ್ಲಿ. ನಿನ್ನ ಸೋಸೆ ಬಯಲಿಗೆ ಸಂಡಾಸಿಗೆ ಅಂತ ತಂಬಿಗೆ ತಗಿಂಡ ಹೋದವಳು ಮುಗಿಸಿಕಂಡು ಹಿಡಾ ಶಾರದಮ್ಮನ ಮನಿಗಿ ಬಂದು, ‘ಶಾರದಮ್ಮ ಏನ ಮಾಡಕಿದವ್ವ’ ಅನ್ನತ್ವ ಅಲ್ಲೇ ಹೊರಗಡೆ ಗುಂಡಲಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ನಿರು ತಗಿಂಡು ಕಾಲಿಗಿ ಹಾಕಿಕಂಡು ಒಳಬಂದಳು. “ಬಾ ನಿಲಾ, ಕುಂತ್ಜಾ. ಚಪಕ ಇಡತಿನಿ ನಾನು. ಇವಾಗ ಕಟ್ಟಿಗಿ ಹೋರೆ ಕಡಕಂಡು ಒಟಕಂಡು ಬಂದಿನಿ, ತಲೆದಿಮ್ಮ ಅನಕ್ತಾದ, ತಲೆಕ ಚಪ ಮಾಡಿಕಂಡು ಕುಡ್ಯಾಮ್ಮ” ಅಂದಳು. ‘ಇಲ್ಲವ್ವ ಗಾಳಿ ಮಿ ಎದ್ದಾದ. ಎಲ್ಲದಲ್ಲಿ ಮನ್ಯಾಗ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಿನಿ, ಹೋಗ್ನಿನಿ’ ಅಂದಳು. ಹಾಗೆ ಮುಂದುವರೆದು, ‘ಅಂದಾಗ ನಿವ್ವ ಯಾವಾಗ ಪೋನ್ನೋ ತಗಂಡಿ, ನನ್ನ ಹೇಳುಲ್ಲಿ. ನಿನ್ನ ಸೋಸೆ ಬಯಲಿಗೆ ಸಂಡಾಸಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದು. ಇನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಇದಾಳ. ಯಾರ ಜೋತೆ ಪೋನಲ್ಲಿ ಮಾತಾತ್ಮಿದ್ದು’. ‘ಹೌದಾ ನಮ್ಮ ನಿಂಗ್ನಾ ಹೆಂಡಿತೆ ಕೊಡಸಾನ್ನ’ ಅಂತ ಶಾರದಮ್ಮನ ಮನಿಗಿ ನೀರು ತರಕ

ಹೋದಾಗ ಸಿಕ್ಕಾದ ಅಂತ ನನಗ ಜಬರಸತ್ತುಳ್’ ಅಂದ.

‘ಸಿಕ್ಕಾ ಸಿಕ್ಕಿರಬಹುದು, ನಿನಗ ಹೇಳಿದು ಮರಿತಿರಬಹುದು. ಅಧ್ಯ ಹಂಗೀಲ್ಲಾ ಅನ್ನದು ತಪ್ಪು. ನೋಡು ನಿಂಗ್ನಾ, ಹೋಗಿ ಏಮ್ಮುಗಳಿಗಿ ಮೇವು ಹಾಕಿ ಬಾ. ಬಂದೇ ಸಮನೆ ಬರದರಕ್ತಾವ್’ ಅನ್ನತ್ವ ಕೇರಿದ ಅಳ್ಳಿ ಒಗಿಟ್ಟಳು. ‘ನೀ ನಿಮ್ಮಣ್ಣನ ಮಗಳು ಅಂತ ತಲೆಮ್ಮಾಲೆ ಕುಂದಿಸಕಂಡಕಾ ಈಕೆ ಇಷ್ಟು ಮ್ಯಾಕೇರ್ಲ್’ ಅನ್ನತ್ವ ನಿಂಗ್ನಾ ಏಮ್ಮುಗಳಿಗಿ ಮೇವು ಹಾಕೋಕೆ ಹೋದ.

ಶಾರದಮ್ಮ ಸೋಸೆ ಹೆಚ್ಚಿರ ಪೋನ್ನೋ ಇರುವ ವಿಚಾರ ಹೊದಲೇ ಗೊತ್ತಿತ್ತು. ಒಮ್ಮೆ ಒಳಮನೆಯಿಂದ ಗುಸುಗುಸು ಅಂತ ಮಾತು ಹೇಳಿ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಒಬ್ಬಾಕಿನೆ ಏನ ಗುಸುಗುಸು ಬಿಸುಬಿಸು ಅನಕ್ತಾಳ್ ಅಂತ ಒಳಬಂದಾಗ ಕಿವಿಗಿ ಪೋನ್ನೋ ಇಟ್ಟಂಡು ತಾನು ಬಂದಿದ್ದು ಕಬಿಲ್ಲಂಡಂಗ ಮಾತಾತ್ಮಿದ್ದಳು. ಗಂಡ ಏನಾದ್ದು ಕೊಡಿಸಿರಬಹುದು, ಅವು ಜೋತೆ ಮಾತಾತ್ಮಿದ್ದಳು. ಗಂಡ ಏನಾದ್ದು ಕೊಡಿಸಿರಬಹುದು ಅಂತ ಒಳಬಂದಾಗ ಕಿವಿಗಿ ಪೋನ್ನೋ ಇಟ್ಟಂಡು ತಾನು ಬಂದಿದ್ದು ಕಬಿಲ್ಲಂಡಂಗ ಮಾತಾತ್ಮಿದ್ದಳು. ಗಂಡ ಏನಾದ್ದು ಕೊಡಿಸಿರಬಹುದು ಅಂತ ಸುಮ್ಮಾನಿದ್ದಳು. ಒಮ್ಮೆಯಂತೂ ಶಾರದಮ್ಮ ಕಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಡಿದರಕ್ತದು ಬಂದು ಹೊರೆ ಇಳಿಸಿ ಮನೆ ಒಳಬಂದಳು ಬಂದು ಹೊರೆ ಇಳಿಸಿ ಮನೆ ಒಳಬಂದಳು. ಕದಾನೂ ಸಹ ಹಾಕದೇ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿರಬಹುದು ಅಂತ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾ ನಿರು ಕುಡಿದು ಅಲ್ಲೇ ಇದ್ದ ಬಿಸಾಣಕೆಲಿ ಗಾಳಿ ಹಾಕಿಕಂಡು ಕುಂತಳು. ನಿಂಗ್ನಾ ಬಯಲಿಗೆ ಸಂಡಾಸಿಗೆ ಅಂತ ತಂಬಿಗೆ ತಗಿಂಡ ಹೋದವಳು ಮುಗಿಸಿಕಂಡು ಹಿಡಾ ಶಾರದಮ್ಮನ ಮನಿಗಿ ಬಂದು, ‘ಶಾರದಮ್ಮ ಏನ ಮಾಡಕಿದವ್ವ’ ಅನ್ನತ್ವ ಅಲ್ಲೇ ಹೊರಗಡೆ ಗುಂಡಲಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ನಿರು ತಗಿಂಡು ಕಾಲಿಗಿ ಹಾಕಿಕಂಡು ಒಳಬಂದಳು. “ಬಾ ನಿಲಾ, ಕುಂತ್ಜಾ. ಚಪಕ ಇಡತಿನಿ ನಾನು. ಇವಾಗ ಕಟ್ಟಿಗಿ ಹೋರೆ ಕಡಕಂಡು ಒಟಕಂಡು ಬಂದಿನಿ, ತಲೆದಿಮ್ಮ ಅನಕ್ತಾದ, ತಲೆಕ ಚಪ ಮಾಡಿಕಂಡು ಕುಡ್ಯಾಮ್ಮ” ಅಂದಳು. ‘ಇಲ್ಲವ್ವ ಗಾಳಿ ಮಿ ಎದ್ದಾದ. ಎಲ್ಲದಲ್ಲಿ ಮನ್ಯಾಗ ಬಿಟ್ಟು ಬಂದಿನಿ, ಹೋಗ್ನಿನಿ’ ಅಂದಳು. ಹಾಗೆ ಮುಂದುವರೆದು, ‘ಅಂದಾಗ ನಿವ್ವ ಯಾವಾಗ ಪೋನ್ನೋ ತಗಂಡಿ, ನನ್ನ ಹೇಳುಲ್ಲಿ. ನಿನ್ನ ಸೋಸೆ ಬಯಲಿಗೆ ಸಂಡಾಸಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದು. ಇನ್ನು ಅಲ್ಲೇ ಇದಾಳ. ಯಾರ ಜೋತೆ ಪೋನಲ್ಲಿ ಮಾತಾತ್ಮಿದ್ದು’ ಅಂತ ಶಾರದಮ್ಮನ ಮನಿಗಿ ನೀರು ತರಕ